

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm II. Si quis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](#)

Legebatur.

PARAPHRASIS.

Sed qui diutius in Ecclesiæ alterius Reip. obsequijs extiterunt, horum & merita maiora sunt; & maior sapientia, ac peritia. Hæc enim per experientiam acquiritur: Experiencia autem per usum diuturum comparatur. Atque adeò quidem quod antiquius, idem & venerabilius esse censetur, ut hæc etiam pro Synonimis lingua Romana habeantur, vti constat ex l. postliminum, §. filius, ff. de captiuis, & postlim. reuersis, atque annotauit Andr. Tiraquell. de iure primigeniorum, in prefat. n. 86.

Corollarium. Ex doctrina huius c. infert Innocent. Nic. Abb. n. 4. Quod in Conventibus, in quibus v. g. vacante dignitate nemo est, qui Capitulo præsit, senior Capitulares conuocare soleat; (non item punire non accedentes, cum iurisdictione præditus non sit) item congregato Capitulo, propositionem facere; præsentium sententiam exquirere; & in electione Prælati suffragium ante alios dare, denique electionis decretum promulgare. Qua tamen in re cuiusque Ecclesiæ consuetudo attendenda est: cum in iure nihil specificè statutum sit. Videri etiam potest Felius hic.

CAPITVLUM II.

Si quis.

Qui Episcopi mandato repugnauerit, excommunicari debet.

Intelligitur hoc, si dioecesanus (præsertim Clericus) contumaciter se opponat Episcopi præcepto, atque in re, quæ vel secundum se, vel propter circumstantias, ipsa sive repetitas monitiones grauis appearat, tantæque obligationis capax, vti explicauit lib. 1. Theol. moral. tr. 4. c. 14. n. 2. & 3. Et quod hædicitur de Episcopo, secundum proportionem intelligi etiam debet de alijs Ecclesiasticis Superioribus, seu Prælatis.

* * * *
* *

Veluti iniuriam infert Episcopus Clerico sibi subiecto, si ab eo sponsonem obediencie in scripto exigat (vel iuramentum) cum sufficiat verbalis, seu manualis promissio. Ita communiter hunc testum intelligunt Canonistæ.

SUMMARIUM.

1. *Iniuria infertur obligato, si cautiones superflue ab ipso exigantur.*
2. *Clerici nullam administrationem habentes ad iuramentum obedientia Episcopo præfundum non tenentur, nisi inobedientes & rebelles sint, vel excommunicati.*

NO T A N D V M I. Quasi iniuria inferri censetur obligato, si cautiones superflue ab ipso exigantur. Ut si debitor, qui si de dignus est, & ad soluendum idoneus, pro leui debito, supra simplicem promissionem, ad cautionem iuratoriam, vel fideiussoriam adigatur: Multò magis iniuria infertur debitori, si, cum fideiussores vel pignora exhibere paratus sit, in carcerem propter debita ciuilia coniiciatur, vti hic Abb. notat n. 1. Felinus in princ. Etenim Iudicem quoque, & Magistratum iniuriam facere posse, & contra eum iniuriarum actione agi, constat ex l. Nec Magistratibus, 3. 2. ff. de iniurijs.

NO T A N D V M II. Non est consuetum, 2. vt simplices clerici, ac beneficiati, seu qui administrationem nullam habent, ad iuramentum obedientiae Episcopo præstandum compellantur, c. nullus, 5. de iureiur. Præterquam si inobedientes ac rebelles reperti sint, vel excommunicati, vti Abb. hic monet, n. 3. & in cit. c. nullus, n. 2. Porro, num Parochi seu Curati, cum investiuntur, Episcopo iurare debeat, id pendet ex cuius-

Zzzz que